

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
Кафедра режисури та хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о декана факультету культури і мистецтв

доц. Крохмальний Р. О.

«24» лютого 2021 року

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Основи теорії музики

(шифр і назва навчальної дисципліни)

циклу вибіркових дисциплін професійної та практичної підготовки

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський) рівень
(денна/заочна форма навчання)

з галузі знань 02 Культура і мистецтво
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 024 Хореографія
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма Хореографія
(назва ОП)

Розроблено та внесено Львівським національним університетом імені Івана Франка, факультет культури і мистецтв кафедрою режисури та хореографії.

Розробники програми:

- кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри режисури та хореографії Р. Ю. Кундис;
- асистент кафедри режисури та хореографії І. Ю. Никорович.

Розроблено та внесено Львівським національним університетом імені Івана Франка, факультет культури і мистецтв кафедрою режисури та хореографії.

Протокол № 8 від «20» січня 2021 р.

Завідувач кафедрою проф. Ф. Стригун

(прізвище та ініціали)

(підпис)

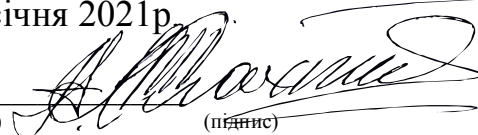
Схвалено методичною комісією за спеціальність 024 «Хореографія»

(шифр, назва)

Протокол № 9 від «20» січня 2021р.

Голова доц. О. Плахотнюк

(прізвище та ініціали)

(підпис)

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Основи теорії музики» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму (спеціальності) 024 Хореографія.
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

Предметом вивчення навчальної дисципліни є базовий рівень знань та вмінь з основ теорії музики, який включає теоретичні положення, закономірності розвитку музичного мистецтва.

Міждисциплінарні зв'язки: «Мистецтво балетмейстера» (формування навичок роботи з музичним матеріалом, його детальній аналіз, взаємозв'язок засобів музичної та хореографічної виразності), «Теорія та методика викладання класичного танцю», «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю», «Теорія та методика викладання українського академічного танцю» (робота з концертмейстером, принципи та закономірності підбору репертуару до оформлення уроків, поняття стилю).

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Музична фонетика.
2. Нотна графіка.
3. Часові співвідношення в музиці.
4. Музична морфологія. Ладова організація музики.
5. Інтервал.
6. Акорд.
7. Засоби музичної виразності. Музична форма.
8. Аналіз музичного твору.
9. Особливості аналізу музичного твору хореографом.
10. Методика роботи хореографа над музичним твором.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Основи теорії музики» є: надання ґрунтовних знань з основ теорії музики, висвітлення методики викладання теорії музики студентам ОКР Бакалавр спеціальністю 024 Хореографія.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи теорії музики» є:

- ознайомлення зі специфікою музичного мистецтва;
- вивчення основ музичної грамоти, теорії музики, елементів функційної гармонії; розуміння основних засобів музичної виразності;
- розвиток музичного слуху, пам'яті, почуття ритму, вміння визначати на слух мелодійний напрямок музичних фрагментів;
- виховання музичного смаку та інтересу до виконавського мистецтва.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- основні поняття та терміни основ теорії музики;
- музичну грамоту;
- музичний стрій;
- нотну графіку.
- принципи побудови музичної форми.

вміти :

- володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом;
- відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності;
- володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 270 годин / 9 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни**Змістовий модуль 1. Музична фонетика.**

Тема 1. Музичний звук.

Тема 2. Музична система.

Тема 3. Музичний стрій.

Тема 4. Інтервал.

Тема 5. Акорди терцієвої та нетерцієвої будови.

Змістовий модуль 2. Нотна графіка.

Тема 6. Історія розвитку нотації.

Тема 7. Нотне письмо.

Тема 8. Нотний стан. Ключі. Знаки спрощення та скорочення нотного письма.

Змістовий модуль 3. Часові співвідношення в музиці.

Тема 9. Ритм. Метр. Розмір. Такт.

Тема 10. Пунктирний ритм. Синкопа. Види синкоп.

Тема 11. Групування тривалостей у розмірах 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8.

Змістовий модуль 4. Музична морфологія. Ладова організація музики.

Тема 12. Лад. Тональність. Гами.

Тема 13. Квінтове коло. Тональності.

Тема 14. Лади народної та професійної музики.

Тема 15. Хроматична гама. Ладова альтерація. Транспозиція.

Змістовий модуль 5. Інтервал.

Тема 16. Інтервали на ступенях натуральних і гармонічних ладів.

Тема 17. Тритони. Характерні інтервали.

Тема 18. Альтеровані інтервали.

Змістовий модуль 6. Акорд.

Тема 19. Тризвучні акорди та їх функції.

Тема 20. Септакорди та їх обернення. Альтерація акордів.

Тема 21. Домінантовий септакорд та його обернення.

Тема 22. Ввідні септакорди. Септакорд II ступеня. Їх обернення та розв'язання.

Змістовий модуль 7. Засоби музичної виразності. Музична форма.

Тема 23. Поняття про основні засоби виразності в музиці. Музичний синтаксис.

Тема 24. Музична форма. Музична фактура.

Тема 25. Музичний жанр. Музичний стиль.

Змістовий модуль 8. Аналіз музичного твору.

Тема 26. Цілі та методи аналізу музичного твору.

Тема 27. Функції музичного твору.

Тема 28. Зміст музичного твору.

Тема 29. Виразність і зображальність.

Змістовний модуль 9. Особливості аналізу музичного твору хореографом.

Тема 30. Музика -- змістовна основа танцю.

Тема 31. Музично-хореографічна форма.

Змістовний модуль 10. Методика роботи хореографа над музичним твором.

Тема 32. Особливості сприйняття танцювальної музики.

Тема 33. Етапи роботи хореографа над музичним твором.

Тема 34. Взаємозв'язки музики і танцю.

3. Рекомендована література

Базова

1. Андрєєва О. Основи музичної грамоти. – К., 1972. – 136 с.
2. Виноградов Г. Элементарная теория музыки. – К., 1973. – 199 с.
3. Калашник М. Уроки елементарної теорії музики: Навчальний посібник. – Харків, 2004.
4. Кривохижа А. Гармонія танцю. Методичний посібник з виклад. курсу «Мистецтво балетмейстера» для хореогр. відділень пед. університетів. – Кіровоград, 2003. – 99 с.
5. Локарева Ю.В. Навчально-методичний посібник з курсу гармонія (за вимогами кредитно-модульної системи) для студентів музично-педагогічних та мистецьких факультетів педагогічних університетів. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2009.
6. Масол Л.М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика: монографія / Л. М. Масол. – К.: Промінь, 2006.
7. Морозовська Т. Діалог як механізм танцювальної творчості // Мистецтво і освіта. – 2000. – №3. – С. 19-21.
8. Олексюк О. М. Музична педагогіка: Навчальний посібник. – К.: КНУКіМ, 2006.
9. Орлов В. Ф. Професійне становлення майбутніх вчителів мистецьких дисциплін: теорія і практика: Монографія / За заг. ред. І.А. Зязюна. – К.: Наукова думка, 2003.
10. Павлюченко С. Елементарна теорія музики. – К., 1980.
11. Побережна Г. І., Щириця Т. В. Загальна теорія музики: Підручник. – К.:Вища шк., 2004. – 303 с.
12. Рудницька О. П. Сприйняття музики і педагогічна культура вчителя. Навчальний посібник. – К., 1992.
13. Смаглій Г., Маловик Л. Основи теорії музики – Х., "Факт", 2005. – 383 с.
14. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2006.
15. Шип С. Музична форма від звуку до стилю. К., 1998. – 367 с.
16. Шрамко О.І. Основний музичний інструмент: алгоритми методики: Навчально-методичний посібник для студентів музичних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів. – Кривий Ріг: Видавничий дім, 2008.
17. Юцевич Ю. Словник – довідник. - Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – 352 с., 77 нотних прикладів та малюнків.

Допоміжна

1. Арзаманов Ф. Теорія музики і виконавство // Ф. Арзаманов Методика викладання музично-теоретичних і музично-історичних предметів: зб. статей / Упор. В. Самохвалов. – К.: "Музична Україна", 1983. – С. 3-16.
2. Бородай М., Синик О. Теорія музики в системі професійної музичної освіти // М. Бородай. О. Сивик / Навчально-методичний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. – 56 с.
3. Горемичкін А. Основи музичної мови // Мелітополь, 2005. – 161 с.
4. Калашник М. Уроки елементарної теорії музики // М. Калашник. Уроки елементарної музики. – Х., "Фактор" 2004. – 351 с
5. Качмар О. Шляхи вдосконалення викладання курсу "Основи теорії музики сольфеджіо" // О. Качмар / Методичні рекомендації для студентів спеціалізації "музика" | "хореографія". – Івано-Франківськ. – 2012. – 70 с.
6. Музична грамота // Укладачі: Амосова Н. В. Казак І. Навчально-методичний посібник із сольфеджіо та теорії музики для учнів 1-7 класів дитячих музичних шкіл. – Рівне. – 2005. – 96 с.
7. Побережна Г. Загальна теорія музики: Підручник для студентів музично-педагогічних спеціальностей вищих навчальних закладів. – К.: "Вища школа", 2004. – 298 с.
8. Станіславська К. Шлях оптимізації викладання елементарної теорії музики студентам режисерських спеціалізацій / Автореферат дис. канд. пед. наук. – К., 2002. – 20 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання залік
5. Засоби діагностики успішності навчання усні опитування